

Adroddiad i'r: Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol

Dyddiad y Cyfarfod: **11 Gorffennaf 2017**

Aelod / Swyddog Arweiniol: Y Cyngorydd Richard Mainon, Aelod Arweiniol
Seilwaith Cymunedol Alan Smith - Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio

Awdur yr Adroddiad: Alan Smith, Uwch Berchennog Risg Gwybodaeth
(SIRO)

Teitl: **Adroddiad SIRO ar gyfer 2017/18**

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn cwmpasu'r cyfnod o fis Ebrill 2017 i fis Mawrth 2018 ac yn rhoi manylion achosion o dorri'r ddeddf diogelu data gan y Cyngor sydd wedi bod yn destun ymchwiliad gan yr Uwch Swyddog Risg Gwybodaeth (SIRO - Pennaeth Moderneiddio a Gwella Busnes yng Nghyngor Sir Ddinbych). Mae hefyd yn ymdrin â chwynion am y Cyngor yn ymwneud â deddfwriaeth Rhyddid Gwybodaeth sydd wedi cael eu cyfeirio at Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth, ac yn rhoi rhywfaint o wybodaeth am geisiadau Mynediad at Wybodaeth/ Rhyddid Gwybodaeth a wneir i'r Cyngor.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae Polisi Diogelu Data'r Cyngor yn gofyn am adroddiad blynyddol ar gynnydd i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol i ganiatáu'r Aelodau i oruchwyllo'r broses.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Bod cynnwys yr adroddiad yn cael ei nodi gan y Pwyllgor.

4. Manylion yr Adroddiad

Ochr yn ochr â'r Swyddog Diogelu Data, mae'r Uwch Berchennog Risg Gwybodaeth (SIRO) â chyfrifoldeb penodol i sicrhau bod yr wybodaeth a gedwir gan y Cyngor yn cael ei rheoli'n ddiogel, yn effeithiol ac yn unol â'r deddfwriaeth. Mae'r systemau a gynlluniwyd i sicrhau bod y rolau hyn yn cael eu gwneud yn llwyddiannus yn dibynnu

ar dryloywder ac ar fod yn agored, felly mae'n arbennig o bwysig bod Aelodau'n cael trosolwg o'r broses.

4.1 Torri Rheolau Diogelu Data

Rwy'n falch o adrodd **na fu unrhyw achosion difrifol o dorri'r Ddeddf Diogelu Data yn y Cyngor yn ystod 2017/18**. Bu dau achos bychan o dorri'r Ddeddf fodd bynnag (y ddau yn Addysg). Sef:

- Anfonwyd e-bost at gyfeiriad e-bost anghywir
- Anfonwyd llythyr at y cyfeiriad anghywir

Ymchwiliwyd i'r ddau achos, ond ni ystyriwyd yr un o'r ddau yn ddigon difrifol i'w hadrodd wrth Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth.

Llynedd, gwnaeth Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth un argymhelliad, sef y dylem ddatblygu polisi ffurfiol ar gyfer staff sy'n mynd â data personol sy'n ymwneud â'u cleientiaid allan o'r swyddfa. Mae hyn bellach wedi'i gwblhau a'i gytuno gan y CBYLL ac mae'n mynd i'r Cabinet i'w gymeradwyo ar 31 Gorffennaf. Bydd angen gwaith er mwyn gweithredu'r polisi hwn ar draws y Cyngor, ond yn arbennig yn Gwasanaethau, lle maent yn dal i ddibynnu ar systemau papur.

4.1 Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol (GDPR)

Daeth y Rheoliadau Diogelu Data newydd i rym ar 25 Mai 2018. Mae'r rheoliadau newydd yn darparu fframwaith gyda mwy o gwmpas a chosbau mwy llym o lawer i'r rhai sy'n methu cydymffurfio â rheolau newydd o ran storio a thrin data personol.

Wrth i ofynion y rheoliadau newydd ddod yn gliriach, mae'r Cyngor wedi bod yn gweithio tuag at eu bodloni. Mae canolbwynt y gwaith hwn wedi bod ar ddogfen Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth "12 steps to take now", a gyhoeddwyd y llynedd.

Er mwyn cefnogi'r gwaith paratoi, sefydlwyd Grŵp Llywodraethu Gwybodaeth yn ystod 2017 sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r holl wasanaethau. Yr Uwch Berchennog Risg Gwybodaeth sy'n cadeirio'r Grŵp Llywodraethu Gwybodaeth ac mae hefyd yn cynnwys Lisa Jones yn ei swydd fel Swyddog Diogelu Data. Mae'r Grŵp Llywodraethu Data wedi helpu i ddarparu fforwm er mwyn trafod y gofynion newydd a goruchwylio'r gwaith sy'n cael ei wneud.

Mae'r cynllun gweithredu a ddangosir yn Atodiad 1 yn darparu diweddariad ar y cynnydd sy'n cael ei wneud. Mae'r rhan fwyaf o gamau gweithredu ar amser ac wedi eu cwblhau. Mae ychydig o oedi wedi bod gyda'r canlynol:

- Datblygu Cofrestr Asedau Gwybodaeth gyflawn; ac
- Adolygu contractau i fodloni gofynion GDPR

Diffyg capasiti mewn rhai meysydd fu'r rheswm dros hyn gan mwyaf.

Gofynnwyd i'r Adain Archwilio Mewnol adolygu cydymffurfedd Diogelu Data mewn Gwasanaethau fel rhan o'u cynllun gwaith i'r dyfodol ar gyfer 2018/19. Dylai hyn helpu i roi peth sicrwydd i'r Cyngor ar lefelau cydymffurfedd wrth symud ymlaen.

4.2 Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol.

Derbyniwyd cyfanswm o 1,367 o geisiadau yn ystod y 12 mis hyd at 31 Mawrth 2018. Mae'r ffigur hwn yn nodi cynnydd o 2% ers y llynedd, gyda nifer uwch o geisiadau Rhyddid Gwybodaeth, mae'n ymddangos bod lefel y ceisiadau Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol wedi gostwng yn ystod y cyfnod hwn.

	Rhyddid Gwybodaeth	Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol	Cyfanswm (ac o fewn y terfyn amser)	Ceisiadau amrywiol	Cyfanswm terfynol (ac o fewn y terfyn amser)
14/15	880	127	1007	131	1138 (91%)
15/16	871	183	1054	182	1236 (93%)
16/17	955	128	1083 (95%)	248	1331 (96%)
17/18	1042	85	1127	240	1367 (95%)

Tabl 1: Nifer y ceisiadau a gwblhawyd ar gyfer 2014/15 i 2017/18.

Roedd y ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol yn canolbwyntio ar rai meysydd penodol yn fwy nag eraill ac fel o'r blaen, roeddent yn ymwneud â busnesau neu gan unigolion yn bennaf. Mae'r rhai a gyflwynodd ceisiadau amlaf dros y 12 mis diwethaf wedi'u nodi yn y tabl isod.

MATH O YMGEISYDD	NIFER Y CEISIADAU
Academaidd	21
AC/AS	95
Busnes	132
Elusen / Grŵp Lobi	86
Corfforaethol	1

Cynghorydd	4
Unigolyn	516
Cwmni Yswiriant	1
Awdurdod lleol	16
Y Cyfryngau	221
GIG	4
Arall	11
Cyfreithiwr	9

10 Ymholydd Uchaf dros y 12 mis diwethaf:

1	AC/AS	17
2	UNIGOLYN	15
3	AC/AS	14
4	AC/AS	12
5	AC/AS	11
6	Y CYFRYNGAU	8
7	UNIGOLYN	8
8	UNIGOLYN	8
9	Y CYFRYNGAU	7
10	UNIGOLYN	7

Mewn rhai achosion, cafodd penderfyniadau am fynediad at wasanaeth eu herio gan yr ymholwr a chynhaliwyd adolygiad mewnol. Bu 13 o'r rhain dros y 12 mis diwethaf. DS Caiff unrhyw fynegiant o anfonlonrwydd gan ymholydd ei drin fel cais am adolygiad mewnol.

Cyfeiriwyd rhai adolygiadau mewnol, ac achosion cymhleth neu sensitif eraill, at y Panel Mynediad at Wybodaeth, a Gadeiriwyd gan Bennaeth y Gyfraith, Adnoddau Dynol a Gwasanaethau Democrataidd. Cyfarfu'r panel 5 gwaith yn ystod y flwyddyn ac adolygwyd 11 o achosion. Mae Atodiad 2 yn rhestr o'r rhain, ynghyd â chanlyniad pob adolygiad.

Yn 2017/18, ni ymchwiliodd Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth i unrhyw gwynion am y Cyngor o dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth.

Dylid nodi fod rheoli ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth / Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol a Diogelu Data yn parhau i gyflwyno cost o ran adnoddau i'r Cyngor, gyda swyddog yn gwneud hyn yn llawn-amser. Yn ogystal, darparwyd gwaith sylweddol o fewn y Gwasanaethau gan y Swyddogion Rheoli Gwybodaeth, sy'n darparu atebion manwl ar gyfer pob cwestiwn. Er gwaethaf cynnydd sylweddol mewn llwyth gwaith, mae 95% o'r ceisiadau wedi'u datrys o fewn y gofyniad deddfwriaethol.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?
Mae'r adroddiad hwn yn cefnogi amcan y Cyngor i foderneiddio, ond nid yw'n uniongyrchol gysylltiedig â blaenoriaeth gorfforaethol.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?
Mae'r adroddiad hwn er gwybodaeth yn unig.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb?
Nid oes angen Asesiad o Effaith ar Les

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?
Amherthnasol

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid
Dim angen

10. Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?
Er taw er gwybodaeth yn unig mae'r adroddiad hwn, byddai risg i'r Cyngor pe na fyddai systemau rheoli gwybodaeth a diogelu data yn cael eu cynnal. Mae trosolwg gan Bwyllgor yn elfen bwysig o sicrhau bod ein systemau yn effeithiol.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad
Nid oes angen penderfyniad.

